

ดร.นิเวศน์ เหมวชิรวรากร

จาก เด็กสลัม
ลูกคนงานก่อสร้างอพยพ
สู่ มหาเศรษฐีนักลงทุนหุ้น
ที่ได้รับการยอมรับนับถือ
สูงสุดของประเทศไทย

SEED
inspiration starts here

เด็กวัดตอน

ชีวิต ความฝัน และการลงทุน

ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร เล่า
เชวชนันท์ สันธิเดช เขียน

เด็กวัดดอน : ชีวิต ความฝัน และการลงทุน

เล่าโดย : ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร

เขียนโดย : ชัชวรินทร์ สันธิเดช

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย ชัชวรินทร์ สันธิเดช © พ.ศ. 2566

ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ตัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์เนื้อหาและภาพประกอบ หรือกระทำการใด
โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท
หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ นอกจากได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ชัชวรินทร์ สันธิเดช

เด็กวัดดอน: ชีวิต ความฝัน และการลงทุน.-- กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2566.

320 หน้า.

1. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร, 2496.

I. ชื่อเรื่อง.

923.8

Barcode (e-book) : 9786160847686

SE-ED
inspiration starts here

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2826-8000

หากมีคำแนะนำติชม ติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com

สารจาก

ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร

ผมคิดที่จะเขียนหนังสือเรื่อง “เด็กวัดดอน” มานานกว่า 10 ปีแล้ว

inspiration starts here

เหตุผลก็คือ ผมรู้สึกคิดถึงวันเก่า ๆ ตั้งแต่วัยเยาว์ที่ตัวเองเติบโตขึ้นมาในยุคที่ประเทศไทยยังห่างไกลจากความเจริญทางเศรษฐกิจ และครอบครัวของผมายังยากจนมาก แต่ชีวิตผมก็ดูเหมือนว่าจะมีความสุขตามอัตภาพ และอาจจะไม่น้อยกว่าวันนี้ที่ประเทศไทยเติบโตขึ้นมาก

เช่นเดียวกับตัวผมเองที่ได้เติบโตขึ้นมามากยิ่งกว่าในด้านของความมั่งคั่งทางการเงิน

นอกจากการเปลี่ยนแปลงของทั้งความรุ่งเรืองและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจแล้ว ผมก็ยังคิดถึงชีวิตและสภาพสังคมของประเทศไทย และตัวผมเองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแทบจะสิ้นเชิง

และในระหว่างนั้น ผมก็ยังจำได้ดีถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและยังประทับอยู่ในจิตใจผม

ผมคิดว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนอย่างสำคัญในการช่วยให้ผมประสบความสำเร็จในชีวิต เช่นเดียวกันกับความพยายามและทุ่มเทของผมที่พยายามค้นหา “หนทางแห่งความสำเร็จ” ตลอดมา

ซึ่งนั่นนำมาสู่ข้อสรุปของผมว่า *ผมโชคดีที่ประเทศไทยเปลี่ยน และผมเองก็เปลี่ยน เฉพาะอย่างยิ่งก็คือ เปลี่ยนจาก “นักสู้” เป็น “นักเลือก”*

ถ้าไม่มีสองอย่างนี้ ผมก็คงไม่ประสบความสำเร็จ

ผมได้แต่คิดถึงการเขียนเรื่องราวของตัวเองเป็นหนังสือ แต่ก็ไม่ได้ทำอะไรจริงจัง

เหตุผลก็คือ *ข้อแรก* ผมไม่มีเวลาพอที่จะนั่งเขียนเรื่องราวทั้งหมดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผมคิดว่าจำเป็นสำหรับงานเขียนเรื่องราวของชีวิตที่เป็นเรื่องต่อเนื่อง

ข้อสองก็คือ ผมเองก็ไม่แน่ใจว่าการเขียนเรื่องราวของตัวเองให้ “มีชีวิต” นั้นจะทำได้แค่ไหน เพราะสิ่งที่เราคิดว่าน่าสนใจสำหรับตัวเราเองนั้น อาจจะไม่ใช่ว่าคนอื่นเห็นด้วย

ถ้าเขียนไม่ดีก็อาจจะกลายเป็น “สารคดี” ที่น่าเบื่อ

สุดท้ายเรื่อง “เด็กวัดดอน” ที่ผมอยากจะเขียนออกมาเป็นหนังสือ “ความทรงจำ” ของผมก็ไม่เกิดขึ้น

จนกระทั่ง คุณชัชวาลน์ สันติเดช หรือ คุณอาร์ท ซึ่งผมรู้จักมานานแล้ว ได้มาเสนอที่จะเขียนเรื่องราวหรือชีวประวัติของผม โดยที่ไม่รู้ว่าผมตั้งใจจะเขียนเองมานานแล้ว ผมจึงตอบตกลงโดยไม่ลังเลเลย เพราะผมคิดว่าคุณอาร์ทเหมาะสมกับงานนี้มาก เนื่องจากคุณอาร์ทเองก็เป็นนักลงทุนแบบเน้นคุณค่า (Value Investor: VI) และเผยแพร่หลักความคิดนี้มานานแล้ว

แต่ที่สำคัญยิ่งกว่าก็คือ คุณอาร์ทเป็นนักการศึกษา นักวิชาการ และเป็นนักเขียนที่มีประสบการณ์มานาน

นอกจากนั้น ยังเป็นคนที่สนใจในเรื่องของประวัติศาสตร์และเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต ที่จะเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ข้ามช่วงเวลา หรือพูดง่าย ๆ ว่าเข้าใจเรื่องเก่า ๆ และเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ อย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะทำให้สามารถถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผมได้เป็นอย่างดี

และผลงานที่ตามมาก็คือหนังสือเล่มนี้ **SE-ED** **an starts here**

คำนำผู้เขียน

ชัชวพันธ์ สันธิเดช

ในบรรดางานหนังสือของผมกว่า 40 เรื่อง ส่วนใหญ่หนักไปทาง “งานแปล” มีไม่กี่เรื่องที่เป็น “งานเขียน”

เหตุที่ “แปล” มากกว่า “เขียน” ก็เพราะการเขียนหนังสือขึ้นมาเองสักเรื่องนั้น ยากกว่าการแปลงานที่คนอื่นเขียนไว้แล้วมากมายนัก อย่างน้อย ๆ ก็ในความรู้สึกของผม

ต้องใช้ “แรงบันดาลใจ” พอสมควรจึงจะทำได้

ผมยังจำจุดเริ่มต้นของแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือ “เด็กวัดดอน” ได้เป็นอย่างดี

เรื่องมีอยู่ว่า วันหนึ่งเมื่อหลายปีที่แล้ว “หมอเค-นายแพทย์ ศุภศักดิ์ หล่อธนะวิชช์” นักลงทุนเน้นมูลค่าและพิธีกรร่วมรายการ Money Talk ทักทายผมมาทางเฟซบุ๊กส่วนตัวตามประกาศนคั้นเคย ก่อนที่เราทั้งสองจะนัดหมายไปรับประทานอาหารเย็นด้วยกัน หลัง จากไม่ได้พบหน้ากันนานพอค

ที่พิเศษกว่าครั้งก่อน ๆ คือ หมอเคบอกว่าจะเชิญ “ดอกเตอร์” มาร่วมวงด้วย

แม้ในการลงทุนของไทยจะมีเจ้าของดีกรีปริญญาเอกอยู่หลายคน ทว่าสำหรับคนเป็น “วีไอ” เมื่อพูดคำว่า “ดอกเตอร์” ย่อมเป็นที่รับรู้ ไปในทางเดียวกันว่าหมายถึง “ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร” ผู้บุกเบิก การลงทุนเน้นมูลค่าของประเทศนี้เพียงคนเดียวเท่านั้น

จะเป็นใครอื่นไปไม่ได้เลย

ข้อเสนอนี้ทำให้ผมตื่นเต้นมาก เพราะแม้จะเคยพบปะพูดคุยกับ ดร. นิเวศน์มาแล้วหลายหน ก็จำกัดอยู่เพียงการแนะนำตัวและสนทนา สั้นๆอย่างที่คุณน้อยเช่นผมพึงกระทำต่อผู้ใหญ่ มิได้มีอะไรลึกซึ้งไปกว่านั้น

การได้นั่งลงเสวนากับอาจารย์เป็นเวลาหลายชั่วโมง จักเป็น ประสบการณ์อันล้ำค่าอย่างไม่ต้องสงสัย

...และแน่นอนว่าผมตอบตกลงไปโดยไม่ลังเล

ครั้นถึงวันนัด ผม หมอเค และพีคเซนทร์ เบญจกุล นักลงทุนเน้น มูลค่ารุ่นพี่ซึ่งผมนับถือที่สุดคนหนึ่ง ก็เดินทางไปยังบ้านของ ดร. นิเวศน์ ในซอยรางน้ำ ก่อนที่เราทั้งสี่จะเดินเท้าไปรับประทานอาหารกันที่ร้าน ไกลๆ

แม้ทุกคนจะเป็นนักลงทุนหุ้น แต่บทสนทนากลางวงข้าวแก้มเปี้ยว คำคิ่้นนั้น มิได้มีเรื่องของหุ้นปะปนอยู่เลย หากเป็นเรื่อง “ประวัติศาสตร์” แบบเจาะลึก โดยเฉพาะหลาย ๆ เรื่องจากปากของอาจารย์ ที่ยิ่งฟัง ยิ่งสนุก ยิ่งอยากชวนคุยต่อไปเรื่อย ๆ

ณ เวลานั้นผมรู้สึกได้ทันทีว่า ดร. นิเวศน์ยังมี “แง่มุม” อื่น ๆ ในชีวิตที่ไม่เคยเป็นที่รับรู้ของสาธารณะ

ชนิดที่ว่า ต่อให้ “ถอดหมวก” ความเป็นนักลงทุนหุ้นหมายเลขหนึ่งของประเทศออกไป คนคนนี้ก็ยิ่งน่าสนใจและน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

และนั่นคือแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือเรื่องนี้

นับจากคิ่้นนั้น โดยที่ยังไม่ทันได้ปรึกษาใคร ผมก็อธิษฐานวางแผนล่วงหน้าในหัวเสร็จสรรพว่า จะบอกเล่าเรื่องราวชีวิตอาจารย์ในรูปแบบ “ชีวประวัติ” และต้องเป็นมุมที่คนส่วนใหญ่ยังไม่เคยรับรู้มาก่อน

เทียบได้กับ “*The Snowball*” ชีวประวัติของวอร์เรน บัฟเฟตต์ นักลงทุนหมายเลขหนึ่งของโลก ซึ่งแกะรอยชีวิตของ “ปู่” จากเด็กจนโต แบบละเอียดดิบ

inspiration starts here

อย่างไรก็ตาม ผมไม่กล้าสอบถามกับ ดร. นิเวศน์โดยตรง เนื่องจาก การเขียนชีวประวัติของใครสักคนไม่ใช่เรื่องที่จะทำกันได้ง่าย ๆ ต้องอาศัยความไว้นื้อเชื่อใจกันในระดับสูงระหว่างผู้เขียนกับบุคคลต้นเรื่อง

และในเวลานั้น ยังไม่มีเหตุปัจจัยอันใดที่จะทำให้อาจารย์มั่นใจในตัวผมมากนัก

ด้วยเหตุนี้ ผมจึงตัดสินใจเสนอผ่านไปทางฝ่ายผลิตหนังสือตำราวิชาการ บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ร่วมงานกันมาเกือบ 10 ปี และเป็นผู้จัดพิมพ์ผลงานหนังสือทุกเรื่องของ ดร.นิเวศน์ ได้ตั้งแต่ “ตีแตก: กลยุทธ์การเล่นหุ้นในภาวะวิกฤต” เป็นต้นมา ให้กรุณาถามอาจารย์ว่าสนใจหรือไม่

หากว่าท่านตอบกลับมาอย่างไร ก็จะยอมรับตามนั้น

เวลาผ่านไปหลายปี ก็ยังไม่มีสัญญาณตอบรับใด ๆ จนผมเกือบจะลืมไปแล้วว่าเคยมีความคิดนี้อยู่

แต่แล้วเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 ผมก็ได้รับการติดต่อจากบริษัทซีเอ็ดว่า ดร.นิเวศน์อนุญาตให้มีการจัดทำหนังสือชีวประวัติของตัวเองท่านตามที่เคยเสนอไป โดยอาจารย์เห็นชอบให้ผมเป็นผู้เขียน

ทันทีที่ทราบข่าว ตัวผมซึ่งกำลังขับรถท่องเที่ยวอยู่ทางชายทะเลภาคใต้ของไทย ก็รีบเลี้ยวรถเข้าร้านกาแฟที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อนั่งลงเรียบเรียงความคิด นึกประเด็นคำถามต่าง ๆ และจดมันลงในสมุดบันทึกแทบจะทันที

inspiration starts here

นอกจากนี้ เมื่อได้ทราบเพิ่มเติมภายหลังว่า ทางซีเอ็ดเพิ่งถามอาจารย์ไปหลังได้รับข้อเสนอจากผมเป็นเวลาหลายปี โดยอาจารย์ตอบตกลงทันทีที่ได้รับการติดต่อ ในใจก็ปลื้มปล้ำมากขึ้นไปอีก

ขณะเดียวกัน ก็รู้สึก “Obligated” คือตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องทำงานชิ้นนี้ออกมาให้ดีที่สุด

ว่าที่จริงต้องถือเป็นจังหวะเวลาอันดียิ่ง เพราะ ดร. นิเวศน์กำลังจะย่างเข้าสู่วัย 70 ปีในปี พ.ศ. 2566 ไม่กี่วันหลังหนังสือเรื่องนี้ออกวางจำหน่าย

และยังเป็นขวบปีที่ 25 บนเส้นทางการลงทุนเน้นมูลค่า หรือ “วีไอ” ของท่านด้วย

ไม่มีวาระโอกาสไหนจะเหมาะสมไปกว่านี้อีกแล้ว

ผมขออนุญาตไม่กล่าวถึงเนื้อหาในหนังสือ เพราะอยากให้ผู้อ่านได้ซึมซับมันด้วยตัวของท่านเอง

เพียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกจากความเพลิดเพลินอันเป็นผลพลอยได้แล้ว ท่านจะได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างจากพัฒนาการแห่งชีวิตของ ดร. นิเวศน์อีกด้วย

จากเด็กที่วิ่งเล่นอยู่แถวป่าช้าวัดดอนเมื่อเกือบเจ็ดทศวรรษที่แล้ว กลายเป็นหนึ่งในนักลงทุนหุ้นที่ประสบความสำเร็จสูงสุดเท่าที่ประเทศไทยเคยมีมา

ทั้งหมดข้างต้นมิใช่เพียงเรื่องของการลงทุน แต่รวมถึงบทเรียนชีวิต ความคิดความอ่านในด้านอื่น ๆ ที่ทุกคนล้วนสามารถจดจำและนำไปประยุกต์ใช้

ขอขอบคุณคุณนิตยา จันทร์ทอง ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหารบริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) ที่กรุณาเป็นสะพานเชื่อมระหว่างผมกับอาจารย์ จนเกิดเป็นผลงานชิ้นนี้ขึ้นมาได้ ทั้งยังช่วยดูแลต้นฉบับจนเสร็จสิ้นเรียบร้อย

ขอบคุณคุณพิชชา เหมวชิรวรากร ลูกสาวของ ดร. นิเวศน์ ที่ช่วย
จัดเตรียมภาพถ่ายประกอบหนังสือและถ่ายภาพปก

ขอบคุณคุณเพาพิลาส เหมวชิรวรากร ภรรยาอาจารย์ ที่อนุญาต
ให้ท่านบอกเล่าเรื่องราวชีวิตส่วนตัวผ่านหนังสือเรื่องนี้ โดยหลายเรื่อง
ไม่เคยถูกเผยแพร่ที่ไหนมาก่อนเลย

สุดท้าย ขอบพระคุณ “ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร” ที่มอบ
ความไว้วางใจให้ผมเป็นผู้เขียนชีวประวัติของท่าน และสละเวลาหลาย
สิบชั่วโมงเพื่อพูดคุย ให้ข้อมูล ตลอดจนให้คำปรึกษา จนหนังสือเรื่องนี้
สำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม

ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น ขอบคุณอาจารย์ที่ช่วยแผ้วถางเส้นทางสู่
ความมั่งคั่งให้ผมและผู้คนอีกมากมายตลอดระยะเวลา 25 ปี กระทั่ง
หลายคนรวมทั้งตัวผมเอง สามารถยกระดับชีวิตขึ้นมาในระดับที่ไม่
เคยกล้าแม้แต่จะคิดฝัน

หากไม่มีอาจารย์ ผมคงมาได้ไม่ถึงแม้ครึ่งทางของวันนี้

หลังเขียนต้นฉบับหนังสือเรื่องนี้จบลง มีพิธีกรรายการด้าน
การเงินคนหนึ่งซึ่งทราบว่าผมชื่นชอบวอร์เรน บัฟเฟตต์ ถามว่า ถ้า
ผมได้ร่วมโต๊ะรับประทานอาหารกับ “ปู่” จะถามคำถามอะไรเขาบ้าง

ผมตอบกลับไปว่า ผมนึกไม่ออกเหมือนกันว่าจะถามอะไรกับ
นักลงทุนหมายเลขหนึ่งของโลกที่ชื่อบัฟเฟตต์

แต่สำหรับนักลงทุนหมายเลขหนึ่งของไทยที่ชื่อ “ดร. นิเวศน์”
ผมได้ถามทุกคำถามที่อยากรู้กับเขาไปแล้ว

ชัชวანท์ สันริเดช

นักลงทุนเน้นมูลค่า และผู้ก่อตั้งกลุ่มคลับ วีไอ

Facebook.com/ClubVI

SE-ED
inspiration starts here

สารบัญ

ภาคที่ 1 : นักร้อง

SE-ED

บทที่ 1 : เด็กวัดดอน	17
บทที่ 2 : คนไม่มีสิทธิ์	43
บทที่ 3 : บุปผาชน	73
บทที่ 4 : ดินแดนแห่งโอกาส	99
บทที่ 5 : คู่ชีวิต	129
บทที่ 6 : มนุษย์ทองคำ	145

ภาคที่ 2 : นักเลือก

บทที่ 7 : ชีวิตเริ่มต้นที่ 44	163
บทที่ 8 : แก้วสามประการ	181
บทที่ 9 : หลักกิโลเมตรที่ 25	195
บทที่ 10 : หุ่น (ไม่) เปลี่ยนชีวิต	215
บทที่ 11 : มุมนักเขียน	221
บทที่ 12 : ส่งต่อความรู้	241
บทที่ 13 : ชีวิตที่เปลี่ยนไป	253
บทที่ 14 : ปีศาจแห่งกาลเวลา	275
บทที่ 15 : 25 ปีบนถนนสายวีไอ	287
บทส่งท้าย	305
ภาคผนวก	311
เกี่ยวกับผู้เขียน	314

ภาคที่

1

นักสู้
SELF-ED

inspiration starts here

โรงเรียนวัดดอน สถานศึกษาแห่งแรก
ในชีวิตของนิเวศน์ในสภาพปัจจุบัน

บทที่

1

เด็กวัดดอน

SE-ED

“เดินเหียวมาป่าช้าวัดดอน หวังเพื่อคลายร้อนหาความร่มเย็น
ทั้งใจและกาย ก็เลยพอดีมาเจออะไรก็วางกันเรียงราย รวมศพทั้งหลาย
ดูมากมายแลเคลื่อนตา”

ท่อนแรกของเพลง “อุทยานผี” ที่มีศักดิ์ นาครัตน์ ศิลปินอารมณ์ดี
ผู้ล่องลับ แปลงมาจาก “อุทยานดอกไม้” บทเพลงของวงจันทร์ไฟโรจน์
พรรณนาทัศนียภาพใน “ป่าช้าวัดดอน” ฮวงซุ้ยเก่าแก่ทางใต้ของ
กรุงเทพมหานครไว้อย่างแจ่มแจ้ง

ด้วยความที่เป็นสุสาน แน่แน่นอนว่าคงไม่ได้งดงาม เต็มไปด้วยแมกไม้ พุทธานานาพรรณ หากเรียงรายไปด้วยหลุมศพนับร้อยนับพัน กลบฝังร่างไร้ลมหายใจของคนอนาถาและศพไร้ญาติ ซึ่งเมื่อครั้งยังมีชีวิต น่าจะเป็นหนึ่งในกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสที่สุดของประเทศนี้

สำหรับสามัญชนคนทั่วไป เพียงใช้จินตนาการตามคงอดรู้สึก ขนพองสยองเกล้าไม่ได้

ทว่านั่นคือ “ภาพจินตา” ของลูกชาวบ้านยากจนละแวกนั้นที่ไปวิ่งเล่นในป่าช้าประสาเด็ก โดยไม่ได้ทักขี้นไปกับสภาพแวดล้อมรอบกาย

แม้สถานที่แห่งนั้นจะขึ้นชื่อว่าเป็นป่าช้าที่ “ผีดู” ที่สุดของเมืองไทย

และถ้าย้อนเวลากลับไปเมื่อกว่า 60 ปีที่แล้ว “เด็กชายเหิงยน แซ่หว่อง” หรือที่เรารู้จักกันทุกวันนี้ในนาม “ดร.นิเวศน์ เหมวชิรวรากร” คือหนึ่งในลูกชาวบ้านจน ๆ ที่เล่นชนอยู่แถวนั้น ไม่ไกลจากบ้านของเขาเท่าไรนัก

“วัดดอนคือวัดที่ต่ำที่สุดแล้ว เพราะมันคือวัดของผีไม่มีญาติ คนจนที่สุดถึงจะเอาศพไปไว้วัดดอน เป็นวัดที่คนมีสตางค์เขาไม่ไปกัน” เจ้าตัวเล่า

วัดดอนในอดีตปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดบรมสถล” แต่ป้ายชื่อยังมีวงเล็บว่า “วัดดอน” อันเป็นนามเดิมที่คนคุ้นหูกันมากกว่า

ทุกวันนี้ อดีตวัดดอนตั่งอยู่ในแขวงยานนาวา เขตสาทร ไม่ไกลจากย่านธุรกิจขนาดใหญ่ มีอาคารสูง โรงเรียนชื่อดัง สถานทูตหลายประเทศ และเป็นส่วนหนึ่งของใจกลางกรุงเทพมหานคร

ต่างจากเมื่อ 60 กว่าปีที่แล้วที่บริเวณนั้นเป็นเพียง “รอบนอก” ของเมืองหลวง ห่างไกลเหลือเกินจากความเจริญ

“สมัยที่ผมเกิด ตรงนั้นคือชายขอบ เพราะกรุงเทพฯ มันเล็กนิดเดียว ประเทศไทยมีคนอยู่สู้บกว่าล้านเท่านี้เอง” นิเวศน์เล่าย้อนอดีต “ถ้าคุณใกล้เยาวราชเท่าไร มันคือใจกลาง แต่ถ้าคุณมาทางยานนาวา ถนนตก อย่างบ้านผม นั่นเป็นชายขอบ หลังจากนั้นก็ไม่มีถนนแล้ว เพราะถนนมันตกไปแล้ว”

หนึ่งในนักลงทุนที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดของประเทศไทย ผู้ซึ่งขยายความต่อไปว่า บ้านของเขาอยู่ลึกเข้าไปใน “ตรอกแสงจันทร์” ก่อนถึงถนนตกเล็กน้อย เป็นชุมชนที่จะเรียกว่า “สลัม” ก็ยังได้ เพราะมันคือศูนย์รวมของคนจีนยากจนซึ่งอาศัยรวมกันอยู่อย่างแออัด

ปัจจุบันตรอกแสงจันทร์คือ “ซอยเจริญกรุง 67” หรือ “ซอยแสงจันทร์” เขตสาทร ปากซอยคือวัดสุทธิวราราม วัดสำคัญในย่านนั้น

บ้านหลังแรกในชีวิตของนิเวศน์เป็นบ้านชั้นเดียว หลังคามุงจาก ตัวบ้านทำจากไม้ พื้นเป็นดิน เขายังจำได้ว่าเตียงนอนของตัวเองยกสูงขึ้นจากพื้นดินเพียงเล็กน้อย

ด้วยสภาพที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ กลางคืนมืดสนิท จึงไม่แปลกที่ได้กอย่าง
เขาจะ “กลัวผี”

“ผมยังจำได้ ตอนอยู่บ้านหลังคามุงจาก ตอนนั้นกลัวผีมาก มัน
จะมีหมาชอบหอน โหยหวนมาก แล้วเวลากลางคืนก็มืดสนิท เขาจะ
เคาะระฆัง หมามันได้ยินเสียงระฆังมันก็จะหอน บรู๊วว (ลากเสียงยาว)
เราก็กลัวมาก เป็นอย่างนี้ทุกคืน”

ครั้นโตขึ้นอายุสัก 10 ขวบ ครอบครัวของนิเวศน์จึงย้ายมาปลูก
บ้านหลังคาสังกะสีใกล้ ๆ กับที่เดิม นั่นเป็นครั้งแรกที่บ้านของเขามี
ไฟฟ้าใช้ เป็นหลอดไฟดวงเดียวห้อยลงมา เปิดทีเดียวสว่างทั้งบ้าน

และในบ้านหลังที่สองนี้เองที่นิเวศน์มีความทรงจำถึง “ความสุข
เล็ก ๆ” ในวัยเด็ก

“ความสุขของผมคือเวลาฝนตก อากาศเย็นสบาย แล้วได้นอน
ฟังเสียงฝนตกลงมากระทบหลังคาสังกะสีดังป๊องแป้ง ๆ มันเพราะมาก
บรรเจิดมาก หลับทันที”

เขาจำได้แม้กระทั่งว่า เสียงฝนที่ร่วงหล่นลงมากระทบหลังคา
มุงจากกับหลังคาสังกะสีนั้นแตกต่างกัน “เสียงฝนกระทบกับจากจะ
เป็นเสียงนุ่ม ๆ หนึบ ๆ ถ้าเป็นเพลงก็เป็นเพลงเบา ๆ ฟังสบาย ๆ แต่พอ
เจอกับสังกะสี เสียงมันจะกระหึ่ม เป็นดนตรีวงใหญ่แบบออร์เคสตรา”

เขาเรียกนิवासสถานแห่งแรกในชีวิตว่า “สลัม” ซึ่งหากฟังจากคำบอกเล่าถึงสภาพความเป็นอยู่อันแออัดและแสนจะย่ำแย่ ก็คงไม่เกินเลยความจริงแต่อย่างใด

“ตอนเด็ก ๆ ผมก็วิ่งเล่น พ่อแม่ไม่ได้เลี้ยง เล่นอยู่ในสลัมตรงนั้น ตรอกแสงจันทร์บ้านผม สลัมทั้งนั้น วิ่งเล่นกันทั้งวัน เล่นแบบเด็ก ๆ” เจ้าตัวเล่า

“ของเล่นไม่เคยมี ก็ทำของเล่นเอง ใช้ฝาเปียร์มาตอกบ้าง อะไรบ้าง ชีวิตแบบธรรมชาติจริง ๆ ไม่เคยซื้อของเล่นสักชิ้นหนึ่งในชีวิต ต้องทำเองหมด”

ขณะบอกเล่าเรื่องราว ดวงตาของนิเวศน์มองขึ้นด้านบนเล็กน้อย ราวกับภาพวันวานกำลังย้อนมาทักทาย

บ้านไม้หลังคามุงจาก พื้นเป็นดิน...

เสียงออร์เคสตราจากธรรมชาติ อากาศเย็นสบาย หลับง่ายยิ่งกว่าเก่า...

SEED
inspiration starts here
วิ่งเล่นกับเพื่อนในสลัม ทำของเล่นเอง...

ดูเหมือนความทรงจำวัยเด็กจะยังแจ่มชัดอยู่ในหัวมโนสำนึกของเขา

แม้ว่าเวลาจะผ่านมานานไม่น้อยกว่า 60 ปี

“

ความสุขของผมในวัยเด็กคือ

เวลาฝนตก

อากาศเย็นสบาย

แล้วได้นอนฟังเสียงฝนตก

ลงมากระทบสังกะสี

ดังป๊องแป๊ง ๆ

”

SE-ED

inspiration starts here

ครอบครัว

ตามคำบอกเล่าของนิเวศน์ ครอบครัวของเขาคือ “ชนชั้นล่าง” แท้ ๆ พ่อกับแม่เป็นคนจีนอพยพที่หนีความยากจนจากมณฑลกว๋างตุ้ง มาปักหลักยังผืนแผ่นดินไทย

ครั้นเหยียบย่างถึงบางกอก ก็มาเป็นคนงานก่อสร้าง ใช้หยาดเหงื่อ แรงงานแลกค่าจ้างหาเลี้ยงปากท้อง

“พ่อกับแม่ผมเป็นช่างไม้ ไม่มีตังค์เลย ไม่มีงาน มาถึงเมืองไทยก็ต้องไปหางานทำ ไปรับจ้าง ทำงานก่อสร้าง ไม่มีตังค์สักบาทเดียว” เขาเล่า “วันไหนถ้าพ่ออยู่บ้าน เราจะได้รู้ว่าวันนี้จะลำบาก เพราะว่าไม่มีตังค์”

เขาเปรียบเทียบให้เห็นภาพชัดขึ้นว่า ในเวลานั้นพ่อแม่ของเขา ก็คงเหมือนคนงานพม่าที่มาใช้แรงงานอยู่ในเมืองไทยเวลานี้

เป็นชีวิตแบบ “หาเช้า กินค่ำ” แท้ ๆ

ด้วยภูมิหลังอย่างที่ว่า หากจะบอกว่านิเวศน์เกิดมาในครอบครัว “ยากจน” ก็คงไม่เกินเลยความจริงแต่ประการใด เพราะบุพการีของเขา คือ “คนชั้นล่าง” ที่สุดของสังคม จะทำใคร “จน” กว่านั้นคงยากเต็มที

เป็นสภาพชีวิตที่เขาใช้คำภาษาอังกฤษว่า “Bare Minimum” คือ “แทบไม่มีอะไรติดตัว”

เขาเล่าว่า พ่อแม่ของตน “ตีตัวขาเดียว” จากเมืองจีนมาเมืองไทย มาแล้วกลับไม่ได้ เพราะประเทศจีนเป็นคอมมิวนิสต์ เข้ายากออกยาก แม้แต่เมืองที่พ่อแม่ถือกำเนิดเขาก็ไม่รู้จัก

“ผมไม่รู้แม้กระทั่งว่าพื้นเพเรามาจากไหน ไม่รู้หรอก เพราะเรา
ก็ฟังพ่อแม่ไม่รู้เรื่องเหมือนกัน เขาพูดภาษาจีนมาหลาย ๆ คำ ...เราไม่รู้
เรื่อง ไม่รู้จักเลย ไม่รู้ว่ามันอยู่ตรงไหนของประเทศจีน”

นิเวศน์มีพี่น้องสามคน ตัวเขาเป็นลูกคนสุดท้อง พี่คนโตเป็น
ผู้ชาย พี่คนรองเป็นผู้หญิง พี่ทั้งสองดำเนินรอยตามพ่อและแม่ คือ
เป็นคนงานก่อสร้าง

พี่ชายของเขาเรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา ขณะที่พี่สาวไม่ได้
เรียนหนังสือเลยเพราะพ่อแม่ไม่มีเงิน มีแต่เขาคนเดียวที่ได้เรียน ทั้งนี้
เพราะเกิดเป็นลูกคนเล็กจึงไม่ต้องออกไปทำงานเหมือนพี่ทั้งสอง

นิเวศน์บอกว่าพี่ทั้งสองของเขาเป็น “ผู้เสียสละ” ทำให้ตัวเขา
ได้เรียนหนังสือ และทุกวันนี้เขาก็กลายเป็นฝ่ายจนเจือๆ ด้านชีวิต
ความเป็นอยู่ โดยซื้อบ้านให้คนละหลัง และให้ความช่วยเหลือด้าน
การเงินอย่างที่คนเป็นพี่น้องสามารถให้กันได้

ถึงอย่างนั้นต้องถือว่าเขารบกวนทางบ้านน้อยมากในเรื่องของ
การศึกษา ค่าเล่าเรียนก็แทบไม่ได้ขอ เนื่องจากเรียนในโรงเรียนรัฐบาล
ซึ่งมีค่าใช้จ่ายน้อย อีกทั้งเป็นคนเรียนดีจึงมักได้รับทุนการศึกษาอยู่เป็น
ประจำ

inspiration starts here

“ตรอกแสงจันทร์” บ้านเกิดของนิเวศน์ในอดีต
ปัจจุบันคือซอยเจริญกรุง 67 หรือ “ซอยแสงจันทร์”

วันเกิด

แม่ของนิเวศน์เพิ่งไปแจ้งเกิดหลังจากตัวเขาลืมตามาดูโลกด้วยมือของ หมอตำแยได้สองสามเดือน ในเวลาที่ร่างกายของท่านเริ่มฟื้นตัวจน สามารถเดินทางไปอำเภอด้วยตัวเองได้แล้ว

ด้วยเหตุนี้วันเกิดในบัตรประชาชนของนิเวศน์จึงไม่ใช่วันเกิดถือ กำเนิดจริง ๆ

จะว่าไป การ “แจ้งเกิดไม่ตรงวัน” น่าจะถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา ของคนสมัยนั้นที่การเดินทางไม่ได้สะดวกสบายเหมือนยุคนี้ สถานที่ ราชการก็มีได้เป็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนจีนอพยพ ที่ไม่รู้ภาษาไทย

แต่สำหรับนิเวศน์ไม่ใช่แค่แม่แจ้งเกิดไม่ตรงวัน วันเกิดจริง ๆ ของ ตัวเองเป็นวันที่เท่าไร เดือนอะไร เขาก็ยังไม่ทราบ

“ผมไม่รู้วันเกิดที่แท้จริง แม่ไปแจ้งหลังจากเกิดไปแล้วสักพัก หนึ่ง แม่ผมจะรู้ แต่ท่านก็พูดเป็นจันทรคติ เราก็จะงง เพราะว่ามันเกิด ไม่ตรงกันสักปี”

inspiration starts here

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันคล้ายวันเกิดตามจันทรคติในแต่ละปีเดินทาง มาบรรจบ เขาจะ “รู้” เสมอ เพราะแม่จะเอา “อาหารพิเศษ” มาให้กิน

อาหารที่ว่าคือ “บะหมี่หนึ่งชาม”

“บะหมี่” ในยุคนั้นถือเป็นเมนูพิเศษสำหรับครอบครัวคนยากจน เป็นของที่ไม่ได้กินกันบ่อย ๆ และด้วยลักษณะที่เป็นเส้น คนจีนจึงถือเป็นสัญลักษณ์แห่งการมีอายุยืนยาว ซึ่งน่าจะเป็นสาเหตุที่แม่ซื้อมาให้เขากินในวันคล้ายวันเกิดตามความเชื่อแบบคนจีน

เป็นการแสดงความรักของ “แม่” ต่อ “ลูกชายคนเล็ก” ที่แม้จะฟังดูไม่ยิ่งใหญ่

แต่ยังคงประทับใจ และรักษาพื้นที่ในความทรงจำอันพร่าเลือนของเขาเอาไว้ได้

เด็กชายเหียน แซ่หว่อง

นอกจากจะไม่รู้วันเกิดที่แท้จริงแล้ว อีกเรื่องหนึ่งซึ่งน้อยคนนักที่จะทราบก็คือ “นิเวศน์ เหมวชิรวรากร” ไม่ใช่ชื่อที่พ่อแม่ตั้งให้เขา

บางคนอาจนึกว่า นิเวศน์คงเหมือนกับลูกจีนหลายคนที่เกิดในเมืองไทยสมัยนั้น คือใช้ชื่อไทยที่พ่อแม่ตั้ง ตามด้วย “แซ่” ก่อนจะเปลี่ยนเป็นนามสกุลแบบไทยในเวลาต่อมา

ทว่าสำหรับนิเวศน์ ตั้งแต่ลืมตามาดูโลกจนย่างเข้าสู่วัยรุ่น ไม่เพียงแต่นามสกุล แม้แต่ “ชื่อไทย” เขาก็ไม่เคยมี

“สมัยก่อนผมไม่ได้ชื่อนี้หรอก ผมเป็นคนเปลี่ยนชื่อตัวเอง เปลี่ยนนามสกุลตัวเอง”

เขาอธิบายว่า ด้วยความที่แม่ไม่รู้หนังสือ จึงไม่สามารถตั้งชื่อแบบไทยได้ ทำได้แค่ไปแจ้งอำเภอว่าลูกของตัวเองชื่อนี้แน่ๆ เป็นภาษาจีนแล้วเจ้าหน้าที่อำเภอก็สะกดคำที่ได้ยินออกมาเป็นภาษาไทย

กลายเป็นชื่อในสตูดิโอว่า “เด็กชายเหียน แซ่หว่อง”

เขายังบอกด้วยว่า นอกจากชีวิตความเป็นอยู่จะยากจนแล้ว ชื่อจีนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดยังก่อให้เกิดภาวะ Inferiority Complex แปลเป็นภาษาไทยคือมี “ปมด้อย” อยู่ในใจ

“ผมมีความรู้สึกที่ว่าชื่อนี้ผมอาย เวลาไปไหน ไปบอกกับใครก็อายเขา”

ด้วยเหตุนี้พออย่างเข้าสู่วัยรุ่น เรียนอยู่ประมาณชั้น ม.ศ.3-ม.ศ.4 เขาจึงต้องการเปลี่ยนจากชื่อจีนเป็นชื่อไทย ก็เลยคิดชื่อ-นามสกุลขึ้นมาใหม่ แล้วไหว้วานให้พี่แท้ ๆ ทั้งสองที่บรรลุนิติภาวะแล้วช่วยดำเนินการให้ ซึ่งพี่ ๆ ของเขาก็เห็นชอบเนื่องจากอยากใช้นามสกุลไทย ๆ อยู่เหมือนกัน

สุดท้ายสามพี่น้องจึงเดินทางไปอำเภอ

เมื่อถามนิเวศน์ว่า “เหมวชิรวรกร” เป็นนามสกุลที่ยาวและคนมักเรียกผิด แม้แต่ผู้ดำเนินรายการต่าง ๆ ที่เชิญเขาไปสัมภาษณ์ก็มักอ่านผิด หนังสือพิมพ์ก็พิมพ์ผิดอยู่เป็นประจำ เหตุใดจึงเลือกใช้

เจ้าตัวเฉลยว่า ที่จริงแล้วเขาไม่ได้อยากใช้นามสกุลนี้ แต่ทางอำเภอกำหนดว่าต้องเขียนมาห้านามสกุล แล้วให้เจ้าหน้าที่เลือก เขาจึงคิดนามสกุลสั้น ๆ เก๋ ๆ ไปหลายนามสกุล

ก่อนจะพ่วง “เหมวชิรวรกร” ซึ่งค่อนข้างยาวเพื่อปิดท้ายให้ครบห้า กะว่าอย่างไรเสียก็คงได้นามสกุลที่หนึ่งหรือสอง

ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่อำเภอในยุคซึ่งไม่มีระบบทะเบียนราษฎรในคอมพิวเตอร์เหมือนสมัยนี้ ตัดสินใจเลือก “เหมวชิรวารกร” ให้ ด้วยความที่มัน “ยาว” และยากที่จะซ้ำกับใคร เนื่องจากหากเลือกนามสกุลสั้น ๆ ก็มีโอกาสดร้งกับนามสกุลซึ่งมีอยู่ก่อนแล้ว และเป็นภาระหนักสำหรับเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ

“เอาไออันสุดท้ายนี้แหละ ไม่มีใครซ้ำแน่นอน ไม่ต้องเช็ค” เขาเล่าพลางหัวเราะ

นับจากวันนั้นสามพี่น้องแซ่ห้วง จึงได้นามสกุลใหม่แบบไทย ๆ

ขณะที่ “เหียงน” น้องคนสุดท้อง ยังได้ชื่อใหม่ด้วยว่า “นิเวศน์”

เป็นที่มาของชื่อ “นิเวศน์ เหมวชิรวารกร”

ถ้าลองค้นคำว่า “นิเวศน์” ในพจนานุกรมออนไลน์ จะพบความหมายว่า “ที่อยู่” “บ้าน” หรือ “วัง” จึงชวนให้สงสัยว่าเหตุใดจึงเลือกใช้ชื่อนี้

“ตอนนั้นมันมีคนชื่อนิเวศน์ รู้สึกเท่ดี สมัยก่อนถือว่าเท่ เราไม่รู้จะชื่ออะไร ก็เอาชื่อนี้” เขาเฉลย “เราก็ดั้งไปอย่างนั้นแหละ”

เขาอธิบายว่า หากเป็นคนจีนชั้นกลาง มีพื้นฐานครอบครัวระดับหนึ่ง ก็มักจะไปทัก ให้พระตั้งให้ แต่ด้วยความที่เขาจน ถ้าไปให้พระตั้งให้ก็ต้องมีปัจจัยถวาย ต้องทำบุญ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกินกำลัง เขาจึงเลือกที่จะตั้งชื่อด้วยตัวเอง

สำหรับนามสกุล “เหมวชิรวารกร” หากค้นหาในพจนานุกรมออนไลน์และหนังสือเกี่ยวกับแซ่ของคนจีนโพ้นทะเลในเมืองไทยก็จะพอเข้าใจได้ถึงที่มา

กล่าวคือ คำว่า “เหม” แปลว่า “ทองคำ”

แซ่ “หว่อง” (黃) ของครอบครัวนิเวศน์ เป็นสำเนียงกวางตุ้ง สำเนียงจีนกลางคือ “หวง” แต่จื๊วคือ “อึ้ง” มีความหมายว่า “สีเหลือง”

คนไทยมักคุ้นหูกับแซ่ “อึ้ง” เพราะประชากรเชื้อสายจีนแต่จื๊วมีมากที่สุดในเมืองไทย โดยแซ่อึ้ง/หวง/หว่อง มักถูกแปลงเป็นนามสกุลที่มีคำว่า “เหลือง” รวมถึงคำอื่น ๆ อันเกี่ยวข้องกับสีเหลือง เช่น “เหม” ซึ่งแปลว่า “ทองคำ”

และ “เหมวชิรวารกร” นามสกุลของนิเวศน์ ก็คือหนึ่งในนั้น

เมื่อสอบถามเหตุผลจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีนในประเทศไทย บ้างก็บอกว่า น่าจะเป็นเพราะ “ทองคำ” มีสีใกล้เคียงกับสี “เหลือง” การแปลงแซ่อึ้ง/หวง/หว่อง เป็นนามสกุลที่มีคำว่า “เหม” ซึ่งแปลว่าทองคำ และเป็นคำมงคล จึงเป็นเรื่องที่เข้าใจได้

inspiration starts here

แม้ว่าในความเป็นจริง ยังมีแซ่ “กิม” หรือ “จิน” (金) ในสำเนียงจีนกลางที่มีความหมายว่า “ทองคำ” ตรงตัวอยู่แล้ว

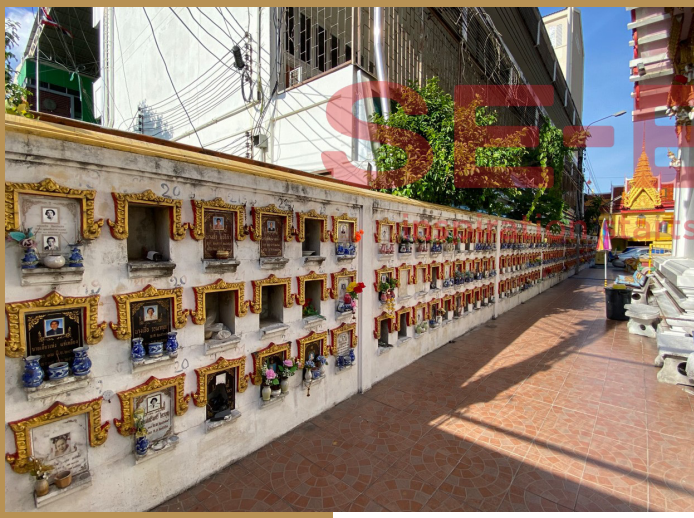
ไม่เพียงเท่านั้น เว็บไซต์ของชุมชนชาวฮากกา (จินแคะ) ในประเทศไทยยังระบุว่า ในอดีตมีคนจีนแซ่ “จิน” (กิม) เปลี่ยนมาใช้แซ่ “หวง” (อึ้งหรือหว่อง) เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะตระกูลหวงคือตระกูลใหญ่อันดับเจ็ดของประเทศจีน มีคนใช้แซ่นี้ถึง 19 เปอร์เซนต์ของประชากรชาวจีนทั่วประเทศ โดยอาศัยอยู่ในมณฑลกวางตุ้งมากที่สุด

จึงไม่แปลกที่คนแซ่หวง/ฮึง/หว่อง จะขึ้นต้นนามสกุลของตนด้วย
คำว่า “เหม” ที่แปลว่าทองคำ

และยังไม่แปลกเข้าไปใหญ่ ที่พ่อแม่ของนิเวศน์ซึ่งอพยพมาจาก
มณฑลกว่างตุงจะเป็นคนแซ่นี้

ถึงนิเวศน์จะบอกว่าชื่อและนามสกุลของเขา “ตั้งไปอย่างนั้น”
แต่หากย้อนศึกษาข้อมูลเชิงลึก ก็ยากที่จะเชื่อว่าเป็นการตั้งแบบ “ขอ
ไปที” เพราะมันเหมาะสมเจาะสอดคล้องกับแซ่เดิมไม่น้อย

แม้ว่าเจ้าตัวซึ่งในขณะนั้นอายุเพียงแค่สิบกว่าขวบ จะยืนยันว่า
เป็นความไม่ตั้งใจก็ตาม

สภาพภายในวัดบรมสถล หรืออดีต “วัดดอน”
ปัจจุบันไม่มีป่าช้าหลงเหลืออยู่แล้ว คงเหลือเพียง
อิฐของผู้วายชนม์ที่ญาตินำมาบรรจุไว้

ความเป็นจีน

ทุกวันนี้แม้คนไทยเชื้อสายจีนจำนวนมากจะภูมิใจในความเป็นจีน มีความรู้สึกถึงความเป็น “กาที่นั้ง” ซึ่งหมายถึงเป็นคนกันเอง เป็นพวกเดียวกัน จะทำอะไรก็ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลและสนับสนุนกัน

แต่สำหรับนิเวศน์ เขาไม่เคยมีความรู้สึกเช่นนั้นเลย

“ผมอยากเป็นคนไทย ตั้งแต่เด็กมา ผมไม่เคยอยากเป็นคนจีน เพราะคนจีนมันถูกเหยียด”

นิเวศน์เล่าว่า การมีเชื้อชาติจีนทำให้ได้สิทธิ์ต่าง ๆ น้อยกว่าลูกคนไทยแท้ ๆ จะเข้าโรงเรียนเตรียมทหารก็ไม่ได้ ไปติดต่อราชการก็โดนเจ้าหน้าที่ทำกริยากระชอกโฮกฮาใส่ ไม่มีสิทธิ์แม้กระทั่งเป็นเจ้าของที่ดิน

อย่างไรก็ตาม ถ้าคุณเป็นคนจีนที่มีเงิน คุณจะได้รับการปฏิบัติที่ดีกว่าอย่างเห็นได้ชัด

หากคุณเป็นคนจีนอาศัยอยู่ในเยาวราช มีธุรกิจเป็นของตัวเอง เขาจะปฏิบัติต่อคุณอีกอย่างหนึ่ง ไปติดต่อธุระที่ไหนก็จะได้รับความเกรงใจมากกว่า

“คนที่รวยอาจจะไม่รู้”

เขาบอกด้วยว่า นามสกุล “เหมวชิรวราร” ที่ไปเปลี่ยนมานั้น ถึงจะเป็นภาษาไทย ก็ไม่วายถูกล้อ ถูกเหยียด เพราะมีแต่คนจีนที่จะใช้นามสกุล “ยาวเพื่อย” ขนาดนี้

เรียกได้ว่าแม้จะพยายามทำตัวกลมกลืนแค่ไหน ก็ไม่อาจปกปิด
ชาติกำเนิดของตัวเอง

เขาขยายความต่อไปว่า เรื่องราวของคนจีนที่อพยพมายัง
เมืองไทยแบบเสื้อผืนหมอนใบ แล้วมาสร้างเนื้อสร้างตัวจนร่ำรวยเป็น
แสนล้าน เป็น Myth หรือ “มายาคติ” ที่คนไทยจำนวนมากอาจซาบซึ้ง
ไปกับมัน

ทั้งที่จริงแล้วจากที่ได้ศึกษามา เขาพบว่า “เจ้าสัว” หลายคนล้วน
มีต้นทุนมาไม่ใช่น้อยตั้งแต่เดินทางมาถึงแผ่นดินสยาม บ้างก็มีธุรกิจมา
ก่อน บางคนถึงขนาดมีฐานการค้า มีเครือข่ายอยู่ที่ฮ่องกง ที่จีนแผ่นดิน
ใหญ่ มีทุน มีความรู้พอสมควร

ก่อนจะมาปักหลักทำธุรกิจในเมืองไทย และรวยเร็วยิ่งกว่าเดิม
เพราะไม่มีใคร “แข่งขัน” ด้วย

กลายเป็น “ทุนผูกขาด” ตามนิยามของใครหลายคน

ทว่าในหนังสือชีวประวัติของพวกเขา กลับเต็มไปด้วยสตอรี่ที่
บอกเล่าจุดเริ่มต้นอันแสนลำบากเข็ญ มีเพียงเสื้อผืนหมอนใบ บ้าง
ก็เอาไปทำเป็นหนังละครเรียกน้ำตาผู้คน

“มันจริงหรือเปล่า หรือว่ามันเป็นแค่นิยายเพื่อ Glorify (เชิดชู)
ตัวเอง วาดภาพว่าประสบความสำเร็จใหญ่โต” เขาตั้งคำถาม “เราอยู่
ในอีกด้านหนึ่ง เรารู้เลยว่าไม่มีทาง เราทำแทบตายมันไม่ไปไหน เพราะ
ว่าเราด้อยกว่าเขาเยอะ”

ประสบการณ์ที่นิเวศน์เคยพบเจอ แทบจะเป็น “ด้านตรงข้าม”
ของเรื่องราวสวยหรูเหล่านั้นเลยก็ได้

พ่อกับแม่

นิเวศน์เคยเล่าไว้หลายครั้ง ต่างกรรมต่างวาระกันว่า พ่อกับแม่ของเขาลำบากมาก แต่ไม่มีใครทราบถึงรายละเอียดเชิงลึก รวมทั้งความสัมพันธ์ของเขากับบุพการี

ชีวิตของพ่อแม่เขาหนักหนาสาหัสยิ่งกว่าที่เคยบอกเล่าตามสื่อต่าง ๆ เสียอีก

นักลงทุนระดับตำนานผู้นี้กล่าวว่า พ่อและแม่ของเขาไม่มีการศึกษา ไม่มีทรัพย์สินสมบัติติดตัว พูดภาษาไทยแทบไม่ได้ พ่ออพยพมาถึงเมืองไทยก็มาเป็นช่างก่อสร้าง

เขาจำได้ว่าหลังจากเรียนจบปริญญาเอกเป็นดอกเตอร์แล้ว พ่อยังทำงานใช้แรงงานอยู่เลย

“พ่อผมเป็นช่าง จนทำงานไม่ไหวแล้วก็ตาย แล้วทรมาน ผมรู้เลยว่าร่างกายเขาแย่มาก เขาเดินตัวค้อม หลังโก เขม เป็นวัณโรค” เขาเล่า

“คนรุ่นพ่อผม เขาจะไม่อยากไปโรงพยาบาล ถ้าตายก็คือตายไป จะมาเป็นภาระ จะต้องมาจ่ายตังค์ทำไม ตังค์ก็ไม่ค่อยจะมี”

นิเวศน์ยังบอกด้วยว่า เขาไม่เคยได้ทดแทนบุญคุณพ่อ ไม่เคยมีโอกาสนั้นเหมือนกับใครหลายคน เพราะตอนที่พ่อเสียชีวิต เขายังอยู่ในวัยสามสิบต้น ๆ ยังทำงานกินเงินเดือน ไม่ได้มีพอร์ตหุ้นใหญ่เหมือนในวันนี้

“ผมมารวยทีหลัง เขาตายไปก่อน” เขารำลึกความหลัง “เขาออกจากงานมาได้สักปีสองปีก็ตายแล้ว”

และแม้ว่าแม่จะเสียชีวิตหลังจากตัวเขามีฐานะขึ้นมา ชีวิตของแม่ก็ยังไม่คุ้นเคยกับความสะดวกสบาย “แม่ผมไม่รู้จึกว่าอะไรคือความรวย เขายังใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ โรงพยาบาลก็ไม่ยอมไปถ้าไม่จำเป็น เราก็ต้องลาก ๆ ไป”

เมื่อถูกถามว่า ระหว่างพ่อกับแม่ เขาสนิทกับใครมากกว่ากัน

“ต้องบอกว่าแม่ เพราะเขายังอยู่กับเราบ้าง เขาก็ทำงาน ออกจอบนิดหน่อย ทำบ้างไม่ทำบ้าง เป็นแม่บ้าน ไม่อย่างนั้นใครจะหุงข้าวให้เรากิน” เขากล่าว

“คุณต้องเข้าใจบริบท ผู้หญิงสมัยนั้นต้องทำทุกอย่าง หุงข้าว สามมือ เก็บก็ไม่ได้ ตูยเส้นก็ไม่มี”

นิเวศน์บอกว่า แม่ของเขาเป็นคนเข้มงวด และเขาก็เคยโดนแม่ตีหลายครั้ง ทว่าอยู่ครั้งหนึ่งซึ่งไม่เคยลืม

“มีครั้งหนึ่ง อยู่ ๆ ผมไปเที่ยวกับเพื่อนแล้วหายไปหนึ่งคืน ไม่บอกอะไรทั้งสิ้น แล้วผมรู้ด้วยแต่ผมไม่บอก ตอนนั้นคล้าย ๆ กับอยากจะมีอิสระที่เราโตแล้ว ทำไมต้องบอก ก็ไปนอนกับเพื่อน ไปนอนบ้านเพื่อน”

inspiration starts here

“กลับบ้านตอนเช้า โอ้โฮ! เขาถือไม้रोเลย โมโหมาก เราก็ไม่กล้าเข้าบ้าน จ้องกันอยู่ตั้งนาน เขาบอกว่า ‘หายไปไหนทั้งคืน ทำไมไม่บอก!’ ตอนนั้นคิดยังไม่รู้ ตั้งใจไม่บอก อาจจะกำลังรู้สึกที่เราเป็นผู้ใหญ่แล้ว เราจะทำอะไรก็ได้”

ครั้นโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่และมีลูก นึกย้อนกลับไป นิเวศน์จึงเข้าใจหัวอกแม่ในวันนั้นว่าแม่ห่วงเขาขนาดไหน กลัวว่าจะเกิดอุบัติเหตุ เช่น อาจจะถูกรถชน โดยเฉพาะในยุคที่ไม่มีโทรศัพท์ ไม่สามารถโทร. ตามกันได้

ลองเทียบกันดู หากวันนี้ลูกของเขาหายไปหนึ่งคืน เขาก็คงร้อนรน รู้สึกไม่แตกต่างกัน

น่าสงสัยว่า ในเมื่อพ่อแม่พูดภาษาไทยไม่ค่อยจะได้ แล้วเขาใช้ภาษาอะไรสื่อสารกับผู้มีพระคุณทั้งสอง

“เป็นจีนผสมไทย เขาพูดภาษาไทยได้นิดหน่อย ผมก็พูดภาษาจีนได้นิดหน่อย” เจ้าตัวเฉลย “ส่วนใหญ่เวลาคุยกันก็จะคุยเรื่องทั่ว ๆ ไป กินข้าว อาบน้ำ ไปธุระ คือไม่ได้คุยเป็นเรื่องเป็นราว เพราะภาษาจีนเราไม่ได้ เขาก็ภาษาไทยไม่ค่อยได้”

คำถามหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ ในการก่อร่างสร้างปรัชญาการลงทุน ตลอดจนอุปนิสัยที่เอื้อต่อการเป็นนักลงทุนของนิเวศน์ “คำสอน” ของบิดามารดามีผลบ้างหรือไม่

คล้ายคลึงหรือไม่กับบอร์เรน บัฟเฟตต์ ที่การปลูกฝังสั่งสอนจากพ่อแม่ ๆ มีส่วนสำคัญทำให้เขากลายเป็นนักลงทุนหมายเลขหนึ่งของโลก

แต่ยังมีหนึ่งคำถาม เมื่อทราบว่านิเวศน์แทบไม่ได้สื่อสารเชิงลึกกับบุพการีด้วยคำพูด ย่อมหมายความว่าหากเน้นความสำเร็จในวันนี้จะเป็นผลจากพ่อและแม่อยู่บ้าง ก็คงมาจากการ “เรียนรู้-ซึมซับ”

หาใช่พร่ำสอนกันด้วยวจนภาษาไม่

“ชีวิตสมัยก่อน ความยากจนมันทำให้พ่อแม่ไม่มีโอกาสมานั่งสอนลูก คุยกับลูก มันไม่มีทางหรอกที่คุณจะมากล่าวว่าพ่อแม่ผมสอนอะไร ไม่มีคำค้ำน้หรือ พ่อแม่ทำงานหาเงินก็ไม่มีเวลาแล้ว”

“คุณอยู่ในโลกหนึ่ง คุณไม่รู้หรอก เวลาเห็นคนประสบความสำเร็จ บอกว่าพ่อแม่ผมสอนอะไร อย่างโน้นอย่างนี้ อันนั้นคือคุณอยู่ในสเตตัสที่ดี เขาถึงมีเวลามาสอนคุณ พ่อแม่มีความรู้มา”

“แต่ถ้าพ่อแม่คุณเป็นช่างก่อสร้าง วัน ๆ เขาทำงานก็เหนื่อย แทบตาย ได้เงินนิดเดียวกลับมา เขาก็มีเวลาอะไรมาสอนคุณ”

“แล้วจริง ๆ เขาก็ทำไม่ได้ ไม่ใช่ที่เราประสบความสำเร็จ เราไปสอนลูก วิธีการโน้น วิธีการนี้ วิธีการเก็บเงิน มันไม่มีเงินจะเก็บอยู่แล้ว มันจะไปสอนอะไร หรือวิธีประสบความสำเร็จ ก็พ่อแม่เองยังไม่ประสบความสำเร็จ แล้วจะไปสอนอะไร นี่ผมพูดจากเรื่องจริง”

นักลงทุนหมายเลขหนึ่งของเมืองไทยยังบอกด้วยว่า แม่แต่ “สมุดพก” อันเป็นเอกสารรายงานผลการเรียนและความประพฤติของเขา ในช่อง “ความเห็นของผู้ปกครอง” เขาก็คิดเองเขียนเองทั้งหมด เพราะแม่ไม่รู้ภาษาไทย

บางคนที่ได้ยินเรื่องนี้อาจจะอดนึกขำ ๆ ไม่ได้ว่า ถ้านั่งไหม้แม่ขึ้น กลับไปเอาสมุดพกเล่มนั้นมาเปิดอ่านดู คงพบว่านิเวศน์เป็นเด็กเรียบร้อย ความประพฤติดีตั้งแต่ต้นจนจบการศึกษา

“คนชอบไปบอกกันว่า คนจนทำไมไม่ทำนั่นทำนี่ ทำไมไม่ขยัน ทำไมไม่เรียน คุณไม่เคยอยู่ใน Position (ที่ยืน) ของเขา คุณไม่รู้หรอก คุณไม่รู้ว่าคุณจะอะไรมันทำได้ ทำไม่ได้” นิเวศน์เล่า

“พ่อรวยสอนลูก...ไม่มีหรอก”

“

คนชอบไปบอกกันว่า
คนจนทำไมไม่ทำนู่นทำนี่
ทำไมไม่ขยัน ทำไมไม่เรียน
คุณไม่เคยอยู่ใน Position (ที่ยืน) ของเขา
คุณไม่รู้หรอก
คุณไม่รู้ว่าชีวิตเขาอะไรมันทำได้ ทำไม่ได้

”

inspiration starts here

ถ้อยคำของนิเวศน์ชวนให้ตั้งคำถามว่า เรื่องเล่าที่ได้ยินกันมาตั้งแต่
อ่อนแต่อกว่า ประเทศไทยเป็นดินแดนแห่งความกรุณา ให้โอกาสคน
ทุกคนอย่างเท่าเทียมไม่เลือกชั้นวรรณะ

คนต่างด้าวที่อพยพ “หนีร้อนมาพึ่งเย็น” บนแผ่นดินนี้ไม่มีทาง
อดตาย

ยิ่งไปกว่านั้น หากขยันทำมาหากิน หนักเอาเบาสู้ ก็สามารถ
สร้างเนื้อสร้างตัว สร้างฐานะจนร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐีขึ้นมาได้นั้น คือ
ความจริงหรือไม่

หรือเป็นเพียงคำบอกเล่าของ “คนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มหนึ่ง” ที่เคย
มีแต้มต่อ เคยได้เปรียบกว่าใคร ๆ ในเกมชีวิต ครั้นขยับฐานะ เลื่อนชนชั้น
ขึ้นมาได้ จึงออกมาประกาศให้โลกรับรู้ว่าเกมเกมนี้ “ยุติธรรม” เพียงใด

เพื่อให้ชัยชนะของตัวเอง “ขาวสะอาด” ยิ่งกว่าเดิม

หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นไปได้หรือไม่ว่า สิ่งที่เราบอกออกมาอาจ
หวังผลเพื่อให้ผู้ที่ยังยากจน ยังด้อยโอกาส ไม่คิดที่จะตั้งคำถามต่อ
ชะตาชีวิต ไม่ลุกขึ้นมาท้าทายสถานะของพวกเขาตน จะได้เกาะกุม
ความมั่งคั่งส่วนใหญ่ของประเทศนี้ไว้ต่อไป

สำหรับนิเวศน์ อดีต “ยาจก” ที่เคยโดนดูถูกเหยียดหยาม
ต่าง ๆ นานา

เขาไม่เคย “ซื้อ” ไอเดียเหล่านั้นเลย

“เรามองจากอีกด้านหนึ่ง เราารู้เลยว่าไม่ใช่หรรอก ที่มาถึงแล้วก็ขยันขันแข็งจนร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี มันไม่่ายขนาดนั้น ต่อให้คุณเก่งยังไง” เขาย้ำชัด

“คุณไม่มาอยู่อย่างผม คุณไม่มีวันรู้”

ยิ่งคุยกับนิเวศน์ ยิ่งรู้สึกได้ว่าสภาพความเป็นจริงที่ “ลูกเจ๊กขายขอบ” อย่างเขาต้องเผชิญในวัยเด็กนั้นเลวร้ายอย่างยิ่ง

ไม่เพียงเพราะความเป็นจีน แต่ยังเป็นเพราะความจน...

“จน” ยิ่งกว่าครอบครัวคนจีนส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดในเวลานั้น

วัดบรมสกล หรืออดีต “วัดดอน” ในปัจจุบัน

มรดกที่แม่ให้

อย่างไรก็ตาม หากจะสรุปว่านิเวศน์ไม่เคยได้รับบทเรียนอะไรจากพ่อแม่เลยก็คงไม่ถูกเสียทีเดียว เพราะหลังจากใช้เวลาติดอยู่สักพักใหญ่ เจ้าตัวก็นึกขึ้นมาได้ว่า มีคุณสมบัติประการหนึ่งซึ่งเขาซึมซับจากบุพการี โดยเฉพาะผู้เป็นแม่

นั่นคือความ “ขยัน” เอาการเอางาน

“แม่ผมเป็นคนขยัน คิดอะไรแล้วทำๆๆ ทันที ไม่เคยเลื่อนเวลา” เขาเล่า “อย่างเวลาเขาปลูกเราให้ตื่นนอนไปโรงเรียน เขาจะจี้ๆ ต้องตื่นเดี๋ยวนี้ เราจะบิดไปบิดมาสักนิดหนึ่งไม่ได้เลย เราจะทำอะไร เขาจะบอกให้ทำ ๆๆ เดี่ยวนี้ ไม่ยอมให้เราผัดผ่อน”

นักลงทุนหุ้นชื่อดังบอกว่า แม่สมัยเด็ก ๆ จะเคยรู้สึกแยที่ถูกแม่จ้ำจี้จ้ำไช แต่มันกลายเป็นอุปนิสัยอันดีที่ติดตัวเขามาในวันที่กลายเป็นผู้ใหญ่อแล้ว

“ผมเป็นคนขยัน ทำงานแบบบ้าเลย แล้วก็มีมารับผิดชอบสูงมาก คิดอะไรก็ทำ ๆๆ” นิเวศน์พูดถึงตัวเอง

**“ผมบอกได้เลยว่า สิ่งที่ผมได้จากพ่อแม่
มีเรื่องนี้ที่ผมคิดว่าสำคัญที่สุด”**

“

แม่ผมเป็นคนที่ขยัน
คิดอะไรแล้วทำ ๆๆ กันที
ไม่เคยเลื่อนเวลา...
เราจะทำอะไร
เขาจะบอกให้ทำ ๆๆ เดี่ยวนี้
ไม่ยอมให้เราพักผ่อน

inspiration starts here

”

ผมเองก็ไม่แน่ใจว่าการเขียนเรื่องราวของตัวเองให้ “มีชีวิต” นั้นจะทำได้แค่ไหน เพราะสิ่งที่เราคิดว่าน่าสนใจสำหรับตัวเองนั้น อาจจะไม่ใช่ว่าคนอื่นเห็นด้วย ถ้าเขียนไม่ดีก็อาจจะกลายเป็น “สารคดี” ที่น่าเบื่อ

สุดท้ายเรื่อง “เด็กวัดดอน” ที่ผมอยากจะเขียนเป็นหนังสือ “ความทรงจำ” ของผม ก็ไม่เกิดขึ้น

จนกระทั่งคุณเชวนันท์ สันธิเดช หรือคุณอาร์ก ซึ่งผมรู้จักมานานแล้ว ได้มาเสนอที่จะเขียนเรื่องราวหรือชีวประวัติของผม โดยที่ไม่รู้ว่าผมตั้งใจจะเขียนเองมานานแล้ว ผมจึงตอบตกลงโดยไม่ลังเลเลย

ดร. นิเวศน์ เหมวชิรวรากร

วันหนึ่งผมมีโอกาสนั่งกินข้าวกับ ดร.นิเวศน์ เหมวชิรวรากร และรู้สึกขึ้นมาทันทีว่า ผู้ชายคนนี้ต่อให้ถอดหมวกความเป็นนักลงทุนชั้นนำของประเทศออกไป ก็ยังมีแง่มุมชีวิตที่น่าสนใจและควรค่าแก่การรับรู้ของสาธารณะ

จึงเกิดเป็นไอเดียที่จะเขียนหนังสือชีวประวัติเรื่องนี้ขึ้นมา

และเมื่อเขียนจนเสร็จ ผมยังได้ทราบเพิ่มเติมอีกว่า แม้หลายคนจะเรียกเขาว่าเป็น “วอร์เรน บัฟเฟตต์ เมืองไทย” แต่ ดร.นิเวศน์กลับมีความฝันที่กว้างไกลกว่า ความมั่งคั่งร่ำรวย

เป็นความฝันที่เขาบอกว่า จะพยายาม “มีชีวิตให้ยาวพอ” เพื่อที่จะได้เห็น...

เชวนันท์ สันธิเดช

www.se-ed.com

sbcfans

SE-ED Publisher

ไว้ใส่เล่มนี้
สักเล่มเลย!

พร้อมจำหน่ายในรูปแบบ

- ☒ e-book (PDF)
- ☐ e-book (EPUB)
- ☐ audiobooks

- ☒ ปกอ่อน
- ☐ LARGE PRINT
(ตัวอักษรขนาดใหญ่)

ISBN 978-616-08-4768-6

9 786160 847686
319 บาท

การเงิน การลงทุน - ตัวไป